

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ РОЗВЕДЕННЯ І ГЕНЕТИКИ ТВАРИН ІМЕНІ М.В. ЗУБЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання вченої ради
Інституту розведення і генетики
тварин імені М.В. Зубця

27 червня 2024 року № 6

Голова вченої ради

Остап ЖУКОРСЬКИЙ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В ІНСТИТУТІ РОЗВЕДЕННЯ І ГЕНЕТИКИ ТВАРИН
ІМЕНІ М.В.ЗУБЦЯ**

Чубинське – 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію освітнього процесу в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця (в подальшому – Інституті) є основним нормативним документом, що регламентує організацію освітнього процесу підготовки осіб, які навчаються на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

1.2. *Освітній процес* – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти, що провадиться через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

1.3. *Мета освітнього процесу* – підготовка конкурентоспроможних фахівців, забезпечення розвитку та набуття ними необхідних загальних та фахових компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій, а також можливостей для особистісного розвитку.

1.4. Освітній процес ґрунтується засадах та принципах:

- студентоорієнтований підхід;
- взаємна повага і партнерство між учасниками освітнього та наукового процесів;
- автономність у прийнятті самостійних рішень щодо організації освітнього процесу, визначенні форм і методів навчання;
- забезпечення якісної освіти та якості освітньої діяльності;
- ефективне використання людського потенціалу, матеріальних, фінансових та інших ресурсів;
- академічна мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників;
- академічна доброчесність;
- академічна свобода;
- незалежність від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

1.5. Освітній процес організовується з урахуванням науково-педагогічного потенціалу, матеріальної і навчальної бази Інституту з урахуванням потреб стейкхолдерів.

1.6. Основним напрямом освітньої діяльності Інституту є підготовка за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринках праці фахівців для установ і організацій, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей, створення умов для реалізації особистісного потенціалу людини, розвитку її творчих здібностей.

1.7. Організація освітнього процесу в Інституті здійснюється відповідно до Європейської кредитно-трансферної системи (далі ЄКТС).

Європейська кредитно-трансферна система – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система базується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Кредит Європейської кредитно-трансферної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС. Структура кредиту ЄКТС – це частка аудиторного та позааудиторного навчального часу здобувача вищої освіти у відсотковому вимірі.

Індивідуальний план наукової роботи здобувача – документ, що визначає зміст, строки виконання та обсяг етапів і завдань наукової роботи *a*.

Індивідуальний навчальний план аспіранта – документ, що визначає послідовність та форму засвоєння аспірантом освітніх компонентів освітньо-наукової програми з метою оволодіння ним компетентностей відповідно до 8 рівня Національної рамки кваліфікацій.

1.8. Інститут надає здобувачам вищої освіти можливість користуватися приміщеннями, бібліотекою, науковими лабораторіями, навчальною та науковою літературою, обладнанням, устаткуванням та іншими засобами навчання на умовах, визначених «Правилами внутрішнього трудового розпорядку Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН».

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. «Положення про організацію освітнього процесу в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН» розроблене відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Стандартів вищої освіти, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), Постанови Кабінету міністрів України № 26 від 23 березня 2016 року «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових

установах)” (в редакції Постанови КМУ № 502 від 19 травня 2023 року), Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки, затвердженого наказом МОН № 134 від 07.02.2024 року, Статуту Інституту, Правил прийому на навчання в аспірантурі до Інституту розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця НААН, Правил внутрішнього трудового розпорядку, Кодексу про етику українського науковця, Положення про академічну доброчесність в Інституті, Положення про освітню-наукову програму в Інституті, Положення про робочу програму навчальної дисципліни в Інституті, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Інституті, Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Інституті, Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти в Інституті тощо.

3. ФОРМИ НАВЧАННЯ

3.1. Організація освітнього процесу в Інституті здійснюється за освітньо-науковими програмами третього рівня вищої освіти.

Здобуття вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньо-наукової програми, що є складовою атестації аспіранта та присудження йому ступеня доктор філософії.

3.2. *Доктор філософії* – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується разовою спеціалізованою радою в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

3.3. Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі за очною даною та вечірньою формою.

Особи, які професійно здійснюють наукову діяльність в Інституті, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

3.4. Нормативний термін підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 46 кредитів ЄКТС.

3.5. Основною формою здобуття вищої освіти на третьому рівні в Інституті є очна (денна, вечірня) за кошти бюджету та фізичних або юридичних осіб.

Очна (денна, вечірня) форма здобуття освіти – це спосіб організації навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять та практичної підготовки не менше 20 тижнів упродовж навчального року. Така форма дозволяє максимально розширити і зміцнити знання здобувачів вищої освіти. Здобувачі вищої освіти зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини.

В окремих випадках (карантин, дія воєнного стану) освітній процес може здійснюватися за використання дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційне навчання в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця НААН.

4. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬО-НАУКОВИХ ПРОГРАМ

4.1. Освітня діяльність в Інституті на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти здійснюється за відповідними освітніми програмами.

Освітньо-наукова програма на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти – це єдиний комплекс освітніх (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо) та наукових (проведення наукового дослідження, написання наукових публікацій, виступи на конференціях тощо) компонентів, спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, підготовки та публічного захисту дисертації, що дає право на отримання кваліфікації доктор філософії.

4.2. Перегляд ОНП відбувається за ініціативи гаранта, членів проектної групи, науково-педагогічних працівників та з урахуванням результатів моніторингу поточної ОНП; періоду акредитації ОНП; стандартів вищої освіти; висновків та пропозицій роботодавців і здобувачів вищої освіти щодо актуальності освітньо-наукової програми, її цілей, результатів навчання, компетентностей.

4.3. Перегляд ОНП відбувається з певною періодичністю, але не рідше одного разу протягом терміну дії освітньої програми. За рекомендацією МОН ІНАЗЯВО освітньо-наукова програма розробляється щороку.

Робоча група, яка розробляє відповідну освітньо-наукову програму, аналізує результати моніторингу і на їх основі адаптує програму, щоб забезпечити її відповідність сучасним вимогам.

4.4. *Проект освітньо-наукової програми* для певної ліцензованої спеціальності розробляється проектною групою відповідно до «Положення про освітньо-наукову програму в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця», до складу якої входять гарант та члени групи забезпечення спеціальності, стейкхолдери, роботодавців та аспіранти. Проект освітньої

програми формується на базі стандартів вищої освіти, стратегії Інституту, аналізу потреб заінтересованих осіб, тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці.

4.5. За відсутності стандарту вищої освіти проєкт освітньо-наукової програми розробляється на основі проєкту стандарту і розміщується на офіційному сайті Інституту для громадського обговорення впродовж місяця. Протягом тижня після закінчення терміну громадського обговорення робоча група аналізує пропозиції, що надійшли від стейкхолдерів, та в разі їх слушності, вносить зміни до проєкту освітньої програми. Після цього освітньо-наукова програма передається на розгляд вченої ради Інституту.

4.6. Безпосереднє керівництво освітньо-науковою програмою здійснює гарант освітньої програми.

Гарант освітньої програми – це науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка працює за основним місцем роботи в Інституті, несе відповідальність за якість ОНП, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною чи спорідненою до освітньої програми спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом лише однієї освітньо-наукової програми. Гарант освітньо-наукової програми може працювати в будь-якому підрозділі Інституту. Гарант призначається наказом директора. Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта освітньо-наукової програми і членів групи забезпечення здійснюється на підставі наказу директора Інституту.

4.7. Права гаранта освітньо-наукової програми:

- вносити пропозиції щодо затвердження, перегляду або оновлення освітньо-наукової програми та навчального плану;
- вносити обґрунтовані пропозиції щодо формування та зміни кадрового складу працівників, які забезпечують освітній процес з дисциплін загальної та професійної підготовки навчального плану освітньо-наукової програми;
- здійснювати постійний моніторинг відповідності змісту освітньо-наукової програми сучасним вимогам науки і техніки;
- налагоджувати роботу зі стейкхолдерами та роботодавцями.

4.8. Обов'язки гаранта освітньо-наукової програми:

- персональна відповідальність за якість освітньо-наукової програми;
- відповідальність за акредитацію та конкурентоспроможність освітньо-наукової програми;
- організація роботи з удосконалення змісту освітньо-наукової програми, внесення змін та доповнень до неї;
- формування документації, що стосується функціонування освітньо-наукової програми;

- заповнення відомостей самооцінювання освітньо-наукової програми;
- здійснення періодичного моніторингу якості освітньо-наукової програми та освітньої діяльності з її забезпечення;
- визначення змісту освітньо-наукової програми;
- дотримання норм етичної поведінки, академічної доброчесності та запобігання виникненню конфліктних ситуацій на усіх етапах реалізації освітньо-наукової програми та здійснювати заходи щодо забезпечення дотримання цих норм усіма учасниками освітнього процесу.

4.9. Освітньо-наукова програма є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою Інституту протягом двох місяців з дня зарахування особи до установи для підготовки в аспірантурі.

Зміст освітньо-наукових програм в Інституті забезпечують формування у осіб, які навчаються, загальних та фахових (спеціальних,) компетентностей, що необхідні для самореалізації, активної громадянської позиції, соціальної злагоди та здатності до працевлаштування.

Зокрема:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу нових та комплексних ідей, впевненості у собі, розвитку відповідних компетентностей
- Знання та розуміння професійної діяльності, науки, інновацій та переоцінки існуючих знань і професійної практики
- Здатність до використання академічної української й іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях
- Здатність планувати, реалізувати та коригувати послідовність процесу наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності
- Здатність працювати в команді та володіти навичками міжособистісної взаємодії
- Здатність розробляти та управляти проектами і технологіями в галузі, створювати науковий продукт
- Здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, самостійність, академічну й професійну доброчесність, відданість розвитку нових ідей у контексті професійної та наукової діяльності
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально і громадянськи свідомо
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань
- Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення

4.10. Освітньо-наукова програма є майновою власністю Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця, зберігається у відділі інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури та представлена у вільному доступі на офіційному сайті Інституту.

4.11. *Опис освітньо-наукової програми* включає:

- профіль програми;
- мету та характеристику ОНП;
- працевлаштування та продовження освіти;
- викладання та оцінювання;
- програмні компетенції;
- програмних результатів навчання;
- ресурсне забезпечення реалізації програми;
- академічну мобільність;
- перелік компонентів ОНП та їх логічну послідовність;
- структурно- логічну схему;
- форму атестації здобувачів вищої освіти;
- матрицю відповідності визначених освітньо-науковою програмою результатів навчання та компетентностей;
- матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми;
- матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми;

4.12. Додатком до ОНП є навчальний план, що визначає (у кредитах ЄКТС) перелік та обсяги навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення; форми проведення навчальних занять, їх обсяг; графік навчального процесу; форми поточного та підсумкового контролю.

4.13. Прийняття рішення щодо відкриття та закриття будь-якої освітньо-наукової програми в Інституті здійснюється за таких умов:

- дотримання принципу прозорості;
- проведення консультацій усіх зацікавлених сторін (науково-педагогічні працівники, адміністрація, здобувачі вищої освіти, роботодавці);
- оцінка необхідного методичного, кадрового та матеріального забезпечення;
- здійснення оцінки ризиків та економічної доцільності;
- забезпечення відкритого розгляду ОНП (проекту) та результатів оцінок й експертиз.

4.14. Основними підставами для зміни та/або закриття освітньо-наукових програм є:

- зміни у нормативних документах, які регулюють питання змісту освіти за відповідним рівнем у тому числі прийняття нових освітніх стандартів;

- результати моніторингу, якщо ними встановлено невідповідність розрахованого навантаження реальному навантаженню здобувача вищої освіти на опанування освітньої програми у цілому та/або вивчення навчальних дисциплін; недостатній рівень опанування програмних результатів навчання більшістю здобувачів вищої освіти; недостатню валідність результатів оцінювання; інші факти, які свідчать про недосягнення визначених освітньою програмою цілей і/або недотримання вимог забезпечення якості вищої освіти; перевищення витрат на реалізацію ОНП над плановими показниками та/або суттєве зменшення надходжень на її реалізацію, що унеможлиблює її фінансування у повному обсязі; результати моніторингу ринку праці, якими виявлено невідповідність освітньої програми його потребам; інші визначені законодавством України обставини.

5. ДОСТУП ДО ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

5.1. Основними умовами доступу особи до навчання за освітньо-науковою програмою для здобуття вищої освіти на третьому рівні є наявність у неї документа, який засвідчує здобуття освітньої кваліфікації за попереднім рівнем (ступенем) освіти, а також проходження конкурсного відбору або відповідність конкурсним вимогам, зокрема, які здобули освітній ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста);

5.2. Прийом на навчання в аспірантурі Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця здійснюється на конкурсній основі за відповідними джерелами фінансування та Правилами прийому на навчання в аспірантурі.

5.3. «Правила прийому на навчання в аспірантурі Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця» розробляються щорічно відповідно до Порядку прийому на навчання до закладів вищої освіти України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України для поточного року. Вони затверджуються вченою радою Інституту та висвітлюється в базі освіти ЄДЕБО.

До «Правил прийому на навчання в аспірантурі Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця» можуть бути внесені зміни і доповнення до початку вступної кампанії, які узгоджуються з наказами МОН, погодженими в Мінюсті. Правила прийому на навчання до аспірантури зі змінами затверджуються вченою радою Інституту, вводяться в дію наказом директора та висвітлюються на веб-сторінці Інституту.

Правила прийому на навчання в аспірантурі Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця за ОНП є чіткими та зрозумілими, не

містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті Інституту в блоці «Підготовка наукових кадрів» «Вступ».

5.4. Організацію прийому вступників до аспірантури Інституту здійснює приймальна комісія, склад якої затверджується наказом директора Інституту. Склад приймальної комісії дієвий до кінця поточного року, в якому призначений.

6. ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

6.1. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії відраховуються з Інституту:

- у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо- науковою програмою;
- за власним бажанням;
- у випадку переведення до іншого закладу вищої освіти/наукової установи;
- за невиконання індивідуального навчального та наукового плану;
- за порушення умов договору (контракту), укладеного між Інститутом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;
- в інших випадках, передбачених законом.

6.2. Якщо здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії без поважних причин не приступили до занять протягом 10 календарних днів від дати їх початку, наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується цих здобувачів. Підставою для скасування наказу є службова записка завідувача відділу інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури Інституту.

6.3. Перелік обставин, що вважаються невиконанням індивідуального навчального та наукового плану, визначається із дотриманням сукупності таких вимог:

– факт невиконання індивідуального навчального та наукового плану встановлюється за результатами підсумкового контролю або атестації здобувачів;

– здобувач вищої освіти не може бути відрахований за невиконання індивідуального навчального та наукового плану до закінчення строку підсумкового контролю поточного навчального періоду або до строку початку атестації здобувачів, якщо таке невиконання є наслідком обставин непереборної сили, що встановлено комісією Інституту, створеною за участю представників Ради молодих учених.

6.4. У випадку відрахування здобувача вищої освіти з числа осіб, які

навчаються на місцях державного (регіонального) замовлення, на підставах, передбачених Порядком відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658 або Порядком призначення і виплати стипендій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882, або в разі втрати права на навчання за державним або регіональним замовленням відповідно до Порядку реалізації права на першочергове зарахування до закладів вищої медичної і педагогічної освіти за державним (регіональним) замовленням осіб, які уклали угоду про відпрацювання не менше трьох років у сільській місцевості або селищі міського типу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 року № 417, наслідком є припинення для такої особи права продовження навчання за державним (регіональним) замовленням.

Продовження навчання таким здобувачем вищої освіти може здійснюватися за його заявою шляхом переведення на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб. У разі неподання такої заяви у строк, визначений положенням про організацію освітнього процесу в Інституті, здобувач вищої освіти відраховується за порушення умов договору про навчання в аспірантурі.

6.5. Аспіранту, який відрахований з Інституту (крім відрахування у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, а також у разі, якщо особа не приступила до занять), видається академічна довідка.

6.6. Аспірант, відрахований з Інституту до завершення навчання за освітньо-науковою програмою, отримує академічну довідку, що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

6.7. Відрахування з Інституту аспірантів здійснює директор за поданням завідувача відділом інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури.

7. ПОНОВЛЕННЯ НА НАВЧАННЯ

7.1. Аспіранти, відраховані до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб на підставі особистої заяви, поданої до Інституту.

Заява про поновлення на навчання розглядається протягом п'яти робочих днів, після чого заявник повинен бути письмово поінформований (у тому

числі засобами електронного поштового зв'язку) про строки, порядок і умови поновлення на навчання або про причину відмови.

7.2. Аспіранта може бути поновлено на навчання незалежно від причин відрахування, тривалості перерви в навчанні, форми здобуття вищої освіти, освітньо-наукової програми, джерела фінансування за умов:

–виконання особою, яка подала заяву про поновлення на навчання, вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму до поновлення на навчання або не пізніше дати допуску до атестації здобувачів вищої освіти. У разі невиконання цієї вимоги у встановлений строк, здобувач вищої освіти відраховується за порушення умов договору про навчання між Інститутом та вступником, укладеному відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту», і не допускається до атестації здобувачів вищої освіти.

–позитивної оцінки результатів навчання, здобутих особою протягом попередніх періодів навчання, здатності особи успішно виконати відповідну освітньо-наукову програму. Особі може бути відмовлено в поновленні на навчання, якщо встановлена негативна оцінка її здатності успішно виконати відповідну ОНП.

7.3. Обов'язковими умовами визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів, виконання індивідуального плану наукової роботи, інші умови при поновленні на навчання в Інституті є:

–попереднє або в строк до шести місяців після поновлення на навчання виконання не зарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання (при цьому обсяг не зарахованих освітніх компонентів на день поновлення не може перевищувати **20 кредитів ЄКТС**;

–включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти визначених ОНП Інституту для попередніх періодів навчання обов'язкових освітніх компонентів та/або передбаченого нею обсягу вибіркового освітніх компонентів (за необхідності);

–проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів вищої освіти (за необхідності).

Зарахування обов'язкових освітніх компонентів (індивідуального плану наукової роботи) або їх складників здійснюється за умови, що під час попередніх періодів навчання аспірант здобув передбачені освітньою програмою або аналогічні результати навчання. Як вибірково за заявою здобувача вищої освіти зараховуються, зокрема, освітні компоненти попереднього навчання, що не можуть бути зараховані як обов'язкові.

7.3. При поновленні на навчання на освітньо-наукову програму з іншої

спеціальності, а також при поновленні з іноземного закладу вищої освіти незалежно від спеціальності, обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну ОНП, встановлених в рік початку навчання аспірантів, до якого приєднується особа, або в один із наступних років, але не пізніше року подання особою заяви про поновлення.

7.4. Порядок визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів, виконання індивідуального плану наукової роботи, інші умови при поновленні на навчання (далі - умови поновлення) визначаються в положенні про організацію освітнього процесу в Інституті.

При цьому обов'язковими умовами є:

–попереднє або в строк до шести місяців після поновлення на навчання виконання не зарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання (при цьому обсяг не зарахованих освітніх компонентів на день поновлення не може перевищувати **20 кредитів ЄКТС**;

–включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти визначених ОНП Інституту для попередніх періодів навчання обов'язкових освітніх компонентів та/або передбаченого нею обсягу вибіркового освітніх компонентів (за необхідності);

–проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів вищої освіти (за необхідності).

Зарахування обов'язкових освітніх компонентів (індивідуального плану наукової роботи) або їх складників здійснюється в порядку, визначеному в положенні про організацію освітнього процесу в Інституті, за умови, що під час попередніх періодів навчання аспірант здобув передбачені освітньою програмою або аналогічні результати навчання. Як вибіркові за заявою здобувача вищої освіти зараховуються, зокрема, освітні компоненти попереднього навчання, що не можуть бути зараховані як обов'язкові.

7.5. Аспіранти, які поновлені на навчання, після виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму за державним (регіональним) замовленням та умов поновлення, можуть бути переведені на навчання на вакантні місця державного (регіонального) замовлення у порядку, встановленому законодавством та науковою установою.

7.6. Аспіранти, які здобували вищу освіту за державним (регіональним) замовленням, і які після наданої їм в установленому порядку академічної відпустки у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою;

- за власним бажанням;

- у випадку переведення до іншого закладу вищої освіти;

- за невиконання індивідуального навчального та наукового плану;
- за порушення умов договору (контракту), укладеного між Інститутом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;

- в інших випадках, передбачених законом, а також особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України та членів їхніх сімей», після їх звільнення поновлюються на навчання в Інституті на ОНП з тієї ж спеціальності на місця державного (регіонального) замовлення.

7.7. Учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни за їх заявою поновлюються на навчання на ОНП з тієї самої спеціальності на місця державного (регіонального) замовлення незалежно від джерела фінансування їх навчання протягом попередніх періодів (до відрахування), крім передбачених законодавством випадків.

7.8. При реорганізації або ліквідації наукової установи поновлення осіб, які навчалися на місцях державного (регіонального) замовлення, здійснюється із збереженням джерела фінансування.

Обов'язок стосовно вирішення всіх питань продовження та завершення навчання здобувачами вищої освіти покладається на засновника (засновників) такої наукової установи.

7.9. Наказ про поновлення на навчання видається після укладання відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту» договору про навчання між Інститутом та вступником, а також договору про навчання між Інститутом з фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу (у випадку поновлення на навчання за кошти такої особи).

8. ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

8.1. Переведення здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюється в межах ліцензованого обсягу Інституту за відповідною спеціальністю, з урахуванням вимог до вступників на відповідні ОНП.

8.2.. Здобувачі вищої освіти на підставі особистої заяви можуть бути переведені:

- з однієї освітньо-наукової програми на іншу;
- з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу;
- з одного джерела фінансування на інше;

–з одного закладу вищої освіти/ наукової установи до іншого із збереженням місця державного замовлення.

8.3. Аспіранти, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб, переводяться за згодою особи, яка взяла на себе такі фінансові зобов'язання, з внесенням відповідних змін до договору про навчання між Інститутом та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу, укладеному відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту».

8.4. Переведення здобувачів вищої освіти здійснюється на освітньо-наукову програму такого самого рівня вищої освіти, на такий самий або нижчий рік навчання з урахуванням вимог до вступників на відповідну ОНП та аналізу результатів навчання, здобутих особою протягом попередніх періодів навчання, стосовно її здатності успішно виконати зазначену у заяві про переведення освітню програму. Особі може бути відмовлено в переведенні, якщо встановлена негативна оцінка її здатності успішно виконати відповідну освітньо-наукову програму. Оцінювання здійснюється в порядку, передбаченому Положення про порядок оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктор філософії в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця.

Переведення на нижчий рік навчання здійснюється на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб.

8.5. Переведення в межах Інституту з однієї освітньо-наукової програми на іншу або з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу, або з одного джерела фінансування на інше здійснюється наказом директора Інституту.

8.6. При переведенні обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму, встановлених в рік початку навчання особи за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти.

8.7. Виконання вимог до вступників на відповідну ОНП може здійснюватися до переведення або не пізніше дати допуску до атестації здобувачів вищої освіти. У разі невиконання цієї вимоги у встановлений строк, здобувач вищої освіти відраховується за порушення умов договору про навчання між Інститутом та вступником, укладеному відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту», і не допускається до атестації здобувачів вищої освіти.

8.8. Порядок визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів, індивідуального плану наукової роботи, інші умови переведення здобувачів вищої освіти визначаються цим Положенням та Положення про порядок оцінювання результатів

навчальної діяльності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктор філософії в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця.

При цьому обов'язковими умовами переведення є:

– попереднє або в строк до шести місяців після переведення виконання не зарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання (при цьому обсяг не зарахованих освітніх компонентів на день допуску до занять не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС);

– включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти визначених ОНП Інституту для попередніх періодів навчання обов'язкових освітніх компонентів та/або передбаченого нею обсягу вибіркового освітніх компонентів (за необхідності);

– проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів вищої освіти (за необхідності).

При переведенні здобувачів вищої освіти зарахування обов'язкових освітніх компонентів або їх складників здійснюється в порядку, визначеному Інститутом, за умови, що під час попередніх періодів навчання особа здобула передбачені ОНП або аналогічні результати навчання. Як вибіркові за заявою здобувача вищої освіти зараховуються, зокрема, освітні компоненти попередніх періодів навчання, що не можуть бути зараховані як обов'язкові.

8.9. Наказ про переведення здобувача вищої освіти на іншу освітньо-наукову програму та/або форму здобуття освіти, та/або джерело фінансування, видається після укладання відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту» договору про навчання між Інститутом та вступником, а також договору про навчання між Інститутом з фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу (у випадку переведення на навчання за кошти такої особи).

8.10. Здобувач вищої освіти, якого переведено на іншу ОНП або форму здобуття вищої освіти, після виконання вимог до вступників на відповідну освітньо - наукову програму на місця державного (регіонального) замовлення та умов переведення, може бути переведений на конкурсних засадах на вакантне місце державного (регіонального) замовлення в порядку, встановленому законодавством та Інститутом. Переведення здобувачів вищої освіти з місць, які фінансуються за кошти фізичних або юридичних осіб, на місця державного (регіонального) замовлення здійснюється за погодженням з Радою молодих учених, первинною профспівковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспівки) у встановленому законодавством порядку.

8.11. Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу вищої освіти /наукової установи до іншого зі збереженням місця державного замовлення

здійснюється за відсутності факту невиконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи на ОНП такої самої спеціальності, такого самого рівня вищої освіти без зміни форми здобуття вищої освіти та року навчання. Здобувачі вищої освіти можуть бути переведені із збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти/наукової установи, у якому розміщене державне замовлення, надане тим самим державним замовником, і такий заклад вищої освіти/наукова установа здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за державним замовленням за ОНП тієї самої спеціальності і року навчання.

8.12. Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу вищої освіти/наукової установи до іншого із збереженням місця державного замовлення здійснюється в лютому та липні. Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу вищої освіти/наукової установи до іншого із збереженням місця державного замовлення менше, ніж за шість місяців до розрахункового строку завершення навчання не допускається, крім передбачених законодавством випадків.

8.13. Здобувач вищої освіти, який бажає перевестись із збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти/наукової установи, подає у період з 01 січня по 10 лютого (включно) або з 01 червня по 10 липня (включно) на ім'я керівника закладу вищої освіти за місцем навчання заяву (у паперовій або електронній формі) про переведення з одного закладу вищої освіти/ наукової установи до іншого із збереженням місця державного замовлення та отримання академічної довідки. Одержавши згоду, здобувач вищої освіти звертається з відповідною заявою до керівника закладу вищої освіти/наукової установи, до яких він бажає перевестись, та додає академічну довідку.

Протягом п'яти робочих днів заява про переведення має бути розглянута у закладі освіти/науковій установі, до якого бажає перевестись здобувач вищої освіти, а заявник повідомлений про умови переведення або причину відмови.

У випадку прийняття позитивного рішення щодо переведення та після виконання здобувачем вищої освіти умов переведення керівник закладу вищої освіти/наукової установи, до яких переводиться здобувач вищої освіти, видає наказ, згідно з яким здобувач допускається до занять, а до закладу вищої освіти/наукової установи, в якому він навчався раніше, впродовж семи робочих днів направляє запит щодо одержання/передачі його особової справи.

8.14. Керівник закладу вищої освіти/наукової установи за місцем навчання здобувача вищої освіти, отримавши запит від закладу вищої

освіти/наукової установи, до якого переводиться здобувач вищої освіти із збереженням місця державного замовлення, на надсилання особової справи, впродовж семи робочих днів видає наказ про відрахування здобувача вищої освіти у зв'язку з його переведенням до іншого закладу вищої освіти/наукової установи із збереженням місця державного замовлення, і впродовж десяти робочих днів після видання наказу про відрахування передає або надсилає особову справу.

8.15. Керівник закладу вищої освіти/наукової установи, до якого переводиться здобувач вищої освіти із збереженням місця державного замовлення, після одержання особової справи та укладання договору про навчання відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту» впродовж семи робочих днів видає наказ про переведення.

8.16. У разі відмови в акредитації ОНП, що не була акредитована раніше, або у разі закінчення дії сертифікату (рішення) про акредитацію ОНП та неотримання нового рішення про її акредитацію, здобувачі вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, мають право на переведення до іншого закладу вищої освіти/наукової установи, в якому аналогічна ОНП в межах тієї самої спеціальності акредитована, для завершення навчання за кошти державного (місцевого) бюджету, відповідно до Порядку переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, до інших вищих навчальних закладів для завершення навчання за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 927.

9. Переривання навчання здобувачів вищої освіти

9.1. Переривання навчання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом надання їм академічної відпустки. Такі особи не відраховуються з числа здобувачів вищої освіти.

Дія договору про навчання між вступником та Інститутом, а також між Інститутом та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати, укладені відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту», зупиняється на строк надання академічної відпустки.

9.2. Академічна відпустка може бути надана відповідно до цього Положення з таких причин:

–за медичними показаннями, що унеможливають поєднання відновлювального лікування з навчанням (у випадку зниження працездатності

внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребує тривалого відновлювального лікування); загострення хронічних захворювань або часті захворювання (понад один місяць впродовж півріччя); анатомічні дефекти, що не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання;

–у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності - якщо навчання чи стажування в освітній або науковій установі (у тому числі іноземної держави) унеможлиблює виконання учасником академічної мобільності індивідуального навчального та наукового плану за основним місцем навчання;

–у зв'язку з призовом на військову службу (призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, призову на строкову військову службу, вступу на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, вступу на військову службу за контрактом відповідно до законодавства);

–у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням здобувача, який поєднує навчання з роботою;

–у зв'язку із сімейними обставинами - перерва у навчанні, процедуру надання якої визначає Інститут, та яка надається здобувачу вищої освіти на підставі його вмотивованої заяви **на строк не більше одного року за весь період навчання**;

–у зв'язку з вагітністю та пологами; доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

–якщо дитина здобувача вищої освіти згідно з медичним висновком потребує домашнього догляду до досягнення дитиною шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, встановлених пунктом 3 частини першої статті 25 Закону України «Про відпустки».

9.3. Надання академічної відпустки здійснюється за наказом директора Інституту, у якому зазначаються причина, підстава для надання та тривалість, у тому числі посилення на тривалість відпустки, встановлену законодавством (у разі необхідності). При цьому тривалість академічної відпустки з причини, зазначеної у абзаці сьомому пункту 5.2 цього розділу, не може перевищувати тривалості соціальної відпустки, наданої відповідно до Закону України «Про відпустки», але за бажанням здобувача вищої освіти може надаватися на строк, менший за таку соціальну відпустку.

9.4. Для надання академічної відпустки здобувачі вищої освіти звертаються до Інституту із заявою в паперовій або електронній формі, в якій зазначають причину, строк академічної відпустки, а також підставу.

До заяви додаються такі документи:

–з причин, зазначених у абзаці другому пункту 9.2 цього розділу - медичні документи, на підставі яких визначено необхідність надання академічної відпустки за медичними показаннями. ;

–з причин, зазначених у абзаці третьому пункту 9.2 цього розділу - документи, що засвідчують участь здобувача вищої освіти у програмі академічної мобільності, що реалізується відповідно до законодавства;

–з причин, зазначених у абзаці п'ятому пункту 9.2 цього розділу - підтверджуючий документ з місця роботи здобувача вищої освіти щодо довгострокового службового відрядження із зазначенням його строку;

–з причин, зазначених у абзаці шостому пункту 9.2 цього розділу - документи, які можуть підтвердити викладені у вмотивованій заяві щодо отримання академічної відпустки обставини (за наявності);

–з причин, зазначених у абзаці сьомому пункту 9.2 цього розділу - один з документів: листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю та пологами; свідоцтво про народження дитини;

–з причин, зазначених у абзаці восьмому пункту 9.2 цього розділу - медичний висновок про те, що дитина потребує домашнього догляду (до досягнення нею шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, встановлених пунктом 3 частини першої статті 25 Закону України «Про відпустки»), або інший документ, що є підставою для надання академічної відпустки за сімейними обставинами.

9.5. Після завершення строку переривання навчання, наданого здобувачу вищої освіти у визначеному цим Положенням порядку, особа може бути поновлена на навчання шляхом допуску до освітнього та наукового процесу.

9.6. Допуск до навчання в аспірантурі здобувачів вищої освіти, у яких завершився строк переривання навчання, здійснюється наказом директора Інституту на підставі заяви здобувача вищої освіти, що подана у письмовій або електронній формі не пізніше, ніж за п'ять днів до завершення строку академічної відпустки.

Здобувачі вищої освіти, які у визначений цим пунктом термін не подали документи для оформлення допуску до навчання в аспірантурі або продовження строку академічної відпустки, відраховуються із Інституту за порушення умов договору про навчання в аспірантурі.

9.7. Спірні питання щодо надання або продовження строку академічної відпустки, допуску здобувача вищої освіти до навчання в аспірантурі розглядаються Інститутом за участю Ради молодих вчених у порядку, визначеному Інститутом або в судовому порядку.

10. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

10.1. Порядок визначення академічної різниці та перезарахування освітніх компонент здійснюється для здобувачів вищої освіти, які:

- переводяться на навчання з однієї освітньо-наукової програми на іншу;
- переводяться на навчання з інших закладів вищої освіти чи наукових установ до Інституту;
- продовжують навчання після академічної відпустки;
- переводяться з однієї форми навчання на іншу;
- повторно вступають до аспірантури в разі закінчення неакредитованої освітньо-наукової програми;
- бажають паралельно (одночасно) навчатися на декількох освітньо-наукових програмах;
- навчаються за програмами академічної мобільності як на території України, так і поза її межами, набули певних результатів навчання за програмами неформальної (інформальної) освіти, що засвідчені відповідними документами.

• 10.2. Порядок перезарахування освітніх компонент.

Перезарахування – це з'ясування відповідності змісту та обсягу освітньої компоненти, раніше складеної здобувачем вищої освіти, до тієї, що зазначена у навчальному плані ОНП Інституту (а не повторне складання іспиту чи заліку).

Перезарахування освітніх компонент здійснюється на підставі заяви здобувача вищої освіти на ім'я директора Інституту та академічної довідки.

Перезарахування здобувачу вищої освіти результатів освітніх компонент здійснюється за рішенням директора Інституту шляхом їх порівняння (відповідність змісту освітньої компоненти освітній програмі, загальний обсяг у годинах та кредитах ЄКТС, форм семестрового контролю) або на підставі висновку експертної комісії.

Рішення про перезарахування освітніх компонент може бути прийнято за умов, якщо:

- співпадають назва, кількість годин, форми семестрового контролю навчальних дисциплін;
- співпадають кількість годин, форми семестрового контролю, але назви освітніх компонент близькі за змістом або мають несуттєву відмінність.
- іспит, складений у закладі вищої освіти/ науковій установі, де навчався здобувач вищої освіти, може бути зарахований як залік з відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС;

- залік, якщо він був оцінений за шкалою ЄКТС, може бути зарахований як іспит з відповідною оцінкою за умови, що кількість годин (кредитів ЄКТС) на вивчення освітньої компоненти є не меншою ніж передбачено освітньою програмою.

Експертна комісія формується у випадках, коли є підстави для перезарахування навчальних дисциплін, але одноосібне рішення відділу інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури не прийнято, а саме:

- відрізняються назви навчальних дисциплін, але при порівнянні їх освітніх програм, співпадають змістова частина та вимоги до компетентностей;

- загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС), відведений на вивчення навчальних дисциплін відрізняється, але не менший 75% обсягу освітньої компоненти, передбаченої навчальним планом даної освітньої програми;

- відрізняється форма семестрового контролю;

- декілька навчальних дисциплін, які здобувач вищої освіти вивчав раніше, в сукупності відповідають одній освітній компоненті, передбаченій навчальним планом підготовки здобувача вищої освіти;

- одна освітня компонента, яку здобувач вищої освіти вивчав раніше, з змістом та обсягом відповідає кільком освітнім компонентам, передбаченим навчальним планом підготовки здобувача вищої освіти в Інституті.

Експертна комісія формується у складі трьох осіб:

- перший заступник директора з наукової роботи Інституту;

- двох науково-педагогічних працівників, які викладають ту саму або споріднену освітню компоненту.

Експертна комісія розглядає заяву здобувача вищої освіти, вивчає попередні результати його навчання, при необхідності проводить з ним співбесіду з метою уточнення змісту вивченої раніше освітньої компоненти, яка перезараховується. Експертна комісія робить висновок про можливість (неможливість) перезарахування освітньої компоненти. Висновок експертної комісії зазначається на заяві здобувача вищої освіти.

Здобувач вищої освіти має право відмовитися від перезарахування освітньої компоненти, якщо його не влаштовує отримана раніше оцінка, та скласти її як академічну різницю, про що зазначається у заяві.

При перезарахуванні освітньої компоненти зберігається раніше здобута позитивна оцінка навчальних досягнень здобувача вищої освіти.

Якщо в академічній довідці здобувача вищої освіти оцінки виставлені лише за 4-х бальною шкалою оцінювання, то їх перераховують до чинної в

Інституті шкали оцінювання з використанням принципу середнього значення відповідного діапазону (табл.1).

Аналогічно визначається оцінка за шкалою ЄКТС, з якою підсумковий семестровий контроль проводився у формі заліку з оцінкою «зараховано».

Таблиця 1 Розподіл оцінок за діапазоном середнього значення

За 100 бальною шкалою	За 4-бальною шкалою (екзамен, диференційований залік)	За 2-бальною шкалою (залік)	Рейтинг ЄКТС	За діапазоном середнього значення	
				4-бальною шкалою	2-бальною шкалою
90-100	5 (відмінно)	Зараховано	A	95	80
82-89	4 (добре)		B	86	
74-81			C	78	
64-73	3 (задовільно)		D	69	
60-63			E	62	
35-59	2 (незадовільно)	Не зараховано	FX		
1-34			F		

10.3. Порядок визначення академічної різниці.

Академічна різниця – це розбіжність, що утворилася внаслідок відмінностей у навчальному плані за освітньо-науковою програмою, за якою здобувач вищої освіти навчався, і тією, за якою буде навчатися.

Визначення академічної різниці з освітніх компонент здійснюється відділом інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури Інституту. Загальний обсяг кредитів ЄКТС, які складають академічну різницю, не повинен перевищувати 20 кредитів ЄКТС.

Академічну різницю становлять освітні компоненти, які на момент переведення (поновлення) здобувача вищої освіти не вивчались або загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС), відведений на вивчення освітньої компоненти менший 75 % обсягу освітньої компоненти, передбаченої навчальним планом даної освітньої програми.

Якщо навчальним планом передбачено складання заліку та іспиту з освітньої компоненти, то до академічної різниці виноситься іспит.

Порядок та термін ліквідації академічної різниці визначається цим Положенням, Положення про порядок оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктор філософії в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця та розпорядженням директора Інституту.

Основною формою оволодіння навчальним матеріалом під час ліквідації академічної різниці є самостійна робота. З метою сприяння підготовки до складання академічної різниці, науково-педагогічними працівниками надається необхідна консультативно-роз'яснювальна допомога.

10.4. Формування блоку освітніх компонент за вибором здобувача вищої освіти, за бажанням може здійснюватися із раніше вивчених ним освітніх компонент, що становлять академічну різницю.

10.5. Навчальні дисципліни зараховуються спільним рішенням завідувача відділу інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури Інституту та викладача, який проводив теоретичну підготовку за відповідною навчальною дисципліною з урахуванням загального річного обсягу кредитів ЄКТС та структурно-логічної схеми програми.

Оформлення документів щодо перезарахування освітніх компонент покладається на відділ інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури Інституту. Академічна довідка та заява про перезарахування навчальних дисциплін, погоджені директором інституту, підшиваються до особової справи здобувача вищої освіти.

Результати складання академічної різниці фіксуються у відомостях обліку успішності та індивідуальному навчальному плані підготовки здобувача вищої освіти.

Особи, які мають іноземні документи про освіту повинні здійснити процедуру їх визначення (нострифікації) та отримати свідоцтво, яким підтверджується право на продовження освіти в Україні.

11. СТУДЕНТОЦЕНТИЗМ

11.1. *Студентоцентризм* – це концентрація зусиль на врахуванні індивідуальних якостей здобувачів вищої освіти, здатностей до формування індивідуальних освітніх траєкторій та, відповідно, індивідуального профілю компетентностей. В основу студентоцентрованого навчання покладена компетентісна парадигма освітньої діяльності та орієнтація на отримання симбіозу знань, умінь, навичок, здатностей розв'язувати складні завдання в умовах сучасних культурно-мистецьких, соціальних та економічних викликів.

Організація освітнього процесу в Інституті базується на студентоцентрованому підході, що передбачає розроблення ОНП, які зосереджено на результатах навчання, ураховують особливості пріоритетів особи, що навчається, ґрунтуються на реалістичності запланованого навчального навантаження. При цьому аспіранту надаються ширші можливості щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання.

Основними ідеями студентоцентризму є:

- орієнтація на результат навчання для реального працевлаштування та спільна відповідальність здобувачів вищої освіти і викладачів за цей результат;

- забезпечення збереження і розвитку духовно-інтелектуальних цінностей (гуманітаризація і гуманізація освіти, формування особистості, компетентної в галузі професійного, міжособистісного спілкування, життєдіяльності в цілому);

- забезпечення набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж навчання;

- розширення прав, обов'язків і відповідальності здобувачів вищої освіти;

- підвищення ролі самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

- індивідуалізація здобувача вищої освіти як активного учасника освітнього процесу, коли відбувається самовизначення особистості, при цьому вона сама вибирає шляхи реалізації поставлених завдань та несе відповідальність за власні дії та вибір;

- забезпечення можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії;

- інтерактивна взаємодія між учасниками освітнього процесу;

- використання нових підходів до навчання;

- забезпечення повноцінного проведення наукових досліджень.

Концепція студентоцентризму реалізується через студентоцентроване навчання, що передбачає активну навчальну та пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти при набутті необхідних компетентностей і зростання відповідальності за власне навчання, спрямованої на досягнення певного результату.

10.2. Основна мета студентоцентрованого навчання – створення сприятливих умов для якісного засвоєння знань, формування професійних умінь і навичок та інших компетентностей, при збереженні свобод здобувачів вищої освіти для досягнення культурних і освітніх цілей.

Основними інструментами студентоцентрованого навчання в Інституті є:

- наявність широкого поля можливостей у формуванні власних освітніх траєкторій;

- доступність навчання за сучасними інтерактивними методиками;

- забезпечення активної участі у формуванні змісту навчання;

- ресурсна підтримка створення середовища студентоцентрованого навчання;

- стимулювання академічної мобільності та її організаційно-фінансове забезпечення;

- формування потреби та заохочення соціальної активності;

- пробудження прагнення до наукової роботи та внутрішньої потреби в дослідницькому пошуку.

11. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

11.1. Планування освітнього процесу здійснюється на основі навчальних планів і графіку навчального процесу, які складаються на кожний навчальний рік.

11.2. Навчальний план – це нормативний документ Інституту, який розробляється на підставі освітньо-наукової програми та містить відомості про:

- галузь знань;
- спеціальність ;
- освітньо-наукову програму;
- рівень вищої освіти;
- ступінь вищої освіти;
- форму навчання;
- нормативний термін навчання;
- графік навчального процесу;
- зведені дані про бюджет часу;
- практику;
- атестацію;

- план навчального процесу (перелік обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів, поділ бюджету навчального часу за окремими формами занять із кожної навчальної дисципліни та за весь термін навчання загалом, форми і кількість семестрового контролю, розподіл аудиторних годин на тиждень за курсами і семестрами).

11.3. У структурі навчальних планів виділяють обов'язкову та вибірку складові. Обов'язкова складова навчального плану не може перевищувати 75 % від загального обсягу (у кредитах ЄКТС) навчального плану та включає навчальні дисципліни, практики, атестацію та інші види навчального навантаження здобувачів вищої освіти, що спрямовані на досягнення результатів навчання, які визначені ОНП. Вибіркова складова навчального плану призначена для забезпечення можливості здобувачу вищої освіти набувати додаткових фахових і соціальних навичок, поглиблювати професійні знання у межах обраної спеціальності, здобувати додаткові програмні результати навчання тощо. Вона має становити не менше 25 % від загальної кількості кредитів ЄКТС передбачених освітньою програмою. У межах обсягу вибіркової складової особа, що навчається, має право обирати

освітні компоненти самостійно. Такий вибір не обмежується вибірковими освітніми компонентами програми, на якій здобувач вищої освіти навчається.

11.4. Навчальні дисципліни та практики плануються звичайно в обсязі 3 і більше кредитів ЄКТС, а їх кількість на навчальний рік не перевищує 13.

11.5. Кількість годин аудиторних занять у навчальних дисциплінах планується з урахуванням досягнутої здобувачами вищої освіти здатності навчатися автономно і становить для денної форми навчання від 2/3 загального обсягу навчального часу навчальних дисципліни.

11.6. Навчальний план розробляється гарантом та членами проєктної групи освітньо-наукової програми та затверджується вченою радою Інституту.

11.7. Для організації освітнього процесу складається на навчальний рік графік навчального процесу, який визначає календарні терміни теоретичного навчання та практичної підготовки, сесію, канікули.

11.8. Графік навчального процесу за денною формою навчання укладається з урахуванням таких особливостей:

- навчальний рік триває 12 місяців і розпочинається, як правило, з дати зарахування аспірантів до аспірантури;

- сукупна тривалість теоретичного навчання, екзаменаційних сесій і практик упродовж навчального року не може бути більшою, ніж 20 тижнів;

- тривалість канікул на навчальний рік – не менше 8 тижнів, але не більше 12 тижнів;

- навчальний рік поділяється на 2 семестри (перший і другий), теоретичне навчання впродовж яких завершується сесіями, під час яких виділяється час на семестровий контроль;

- навчальні практики можуть проводитися як до, так і після сесій;

- тривалість теоретичного навчання, як правило, становить: 10 тижнів в першому та другому семестрах, тривалість сесії становить 1-2 тижні.

11.9. Навчальний час здобувача освіти визначається кількістю облікових одиниць часу, що відведені для опанування освітньої програми відповідного рівня. Обліковими одиницями навчального часу здобувача вищої освіти є академічна година, навчальний день, тиждень, семестр, курс, рік.

Академічна година – облікова одиниця навчального часу для планування та обліку видів занять. Тривалість академічної години становить 40 хвилин. В Інституті аудиторні заняття проводяться у вигляді здвоєних академічних годин (одна пара), перерва між якими не робиться. Тривалість однієї пари – 1 година 20 хвилин. Зміна тривалості академічної години не допускається.

Навчальний день – складова навчального часу здобувача вищої освіти тривалістю не більше 9 академічних годин. Навчальні дні та їх тривалість визначаються графіком навчального процесу.

Навчальний тиждень – складова навчального часу здобувача вищої освіти, яка визначає кількість днів тижня, що використовуються для освітнього процесу. Загальний обсяг годин навчального тижня не більше 45 академічних годин (1,5 кредити ЄКТС).

Навчальний семестр – складова навчального часу, що закінчується семестровим контролем. Тривалість семестру визначається графіком навчального процесу та навчальним планом на навчальний рік.

11.10. *Навчальний рік* триває 12 місяців і складається з навчальних семестрів, навчальних днів, днів проведення підсумкового контролю, вихідних, святкових і канікулярних днів. На навчальний рік в Інституті відводиться 46 кредитів ЄКТС.

11.11. Навчальні (аудиторні) заняття в Інституті проводяться за розкладом. Розклад забезпечує виконання навчального плану в повному обсязі щодо навчальних (аудиторних) занять.

11.12. На час дії воєнного стану вченою радою дозволено використання різних форм дистанційного навчання.

11.13. Навчання здобувача вищої освіти здійснюється за Індивідуальним навчальним планом. Він розробляється на навчальний рік на підставі освітньої програми, навчального плану і включає всі обов'язкові та вибіркові освітні компоненти.

11.14. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює група якості освіти Інституту.

11.15. З метою забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти, а також у разі неможливості виконання здобувачем графіку навчального процесу у зв'язку із обставинами, підтвердженими документально, може бути встановлений індивідуальний графік навчання.

11.16. Освітній процес в Інституті здійснюється за такими формами:

- навчальні заняття;
- самостійна робота;
- практична підготовка;
- педагогічна практика;
- контрольні заходи.

11.17. Основними видами навчальних занять в Інституті є:

- лекція;
- практичне (індивідуальне) заняття;
- педагогічна практика.

Навчальні заняття відбуваються під керівництвом викладача згідно з розкладом занять для здобувачів вищої освіти. При організації навчальних, практичних занять можуть застосовуватися активні методи: дискусія, круглий стіл, тематична зустріч, ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, ситуаційних завдань, кейсів тощо.

11.18. Інститут має право встановлювати інші форми освітнього процесу та види навчальних занять.

11.19. Лекція – це вид навчального заняття, що призначений для засвоєння теоретичного матеріалу, і являє собою логічно завершений, науково-обгрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного матеріалу.

Лекції розрізняють:

- *за місцем в освітньому процесі* (вступні, установчі, поточні, заключні й оглядові);

- *за способом проведення* (монологічні, інформаційні, проблемні, візуальні, бінарні, лекції-провокації, лекції-конференції, лекції-консультації, лекції-дискусії тощо).

Лекції читають наукові співробітники Інституту, які приймають участь у підготовці аспірантів, як правило, академіки НААН, члени-кореспонденти НААН, професори, старші наукові співробітники, доценти, провідні викладачі та фахівці, запрошені для читання лекцій. Лекції проводяться у аудиторіях для однієї або більше академічних груп здобувачів вищої освіти, з використанням новітніх технологій подання матеріалу й організації роботи здобувачів вищої освіти на лекційному занятті.

Лектор зобов'язаний дотримуватися навчальної програми щодо тем лекційних занять, але не обмежуватися в питаннях трактування навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до здобувачів вищої освіти. У процесі викладення лекційного матеріалу можуть використовуватися результати науково-дослідної роботи лектора і науковців Інституту.

Лекція покликана формувати у здобувачів вищої освіти основи знань з певної наукової галузі, а також визначати напрям, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять і самостійної роботи здобувачів із відповідної навчальної дисципліни.

Лектор є відповідальним за постійне оновлення робочої програми навчальної дисципліни та її виконання, забезпечення навчальною літературою та навчально-методичними матеріалами, послідовності викладення матеріалу,

у тому числі, який викладають здобувачі вищої освіти під час педагогічної (асистентської) практики.

11.20. *Лабораторне заняття* – це вид навчального заняття, на якому здобувач вищої освіти, під керівництвом викладача, набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі; особисто проводить натурні або імітаційні експерименти, чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни.

Академічна група – первинний тимчасовий колектив здобувачів вищої освіти, який за кількістю відповідає ліцензійному обсягу. Обсяг груп визначається кількістю обладнаних у лабораторії індивідуальних місць та відповідними державними нормами, правилами безпеки, що регламентують необхідну площу лабораторного приміщення на одного здобувача вищої освіти.

11.21. *Практичне заняття* – це вид навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом виконання здобувачем відповідно сформульованих завдань.

Практичні заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах, обладнаних необхідними технічними засобами навчання. Практичне заняття проводиться зі здобувачами вищої освіти, кількість яких не перевищує однієї академічної групи.

Перелік тем практичних занять визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому навчально-методичному матеріалі – наборі завдань різної складності для розв'язування їх здобувачами вищої освіти на занятті.

Вказані навчально-методичні матеріали готуються викладачем, якому доручено проведення практичних занять, за погодженням із лектором навчальної дисципліни.

Практичне заняття включає постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування практичних завдань з їх обговоренням, проведення поточного контролю знань, умінь і навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти.

Бали, отримані здобувачем вищої освіти за окремі практичні заняття, враховуються при виставленні семестрового контролю з навчальної дисципліни.

11.22. *Самостійна робота* здобувачів вищої освіти – форма організації освітнього процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його обов'язкової безпосередньої участі. Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача вищої освіти регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше 2/3 загального часу, відведеного на вивчення конкретного освітнього компоненту. Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи здобувачів визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньої програми.

Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни та завданнями для самостійної роботи.

Самостійна робота здобувача вищої освіти забезпечується комплексом навчально-методичних засобів (підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій, практикум тощо), передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Для виконання завдань самостійної роботи здобувачу вищої освіти також рекомендується відповідна наукова і періодична література та електронні джерела інформації.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів вищої освіти повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку здобувача вищої освіти. Самостійна робота здобувача вищої освіти може проходити в навчальних аудиторіях, спеціалізованих комп'ютерних лабораторіях, бібліотеці, у домашніх умовах.

11.23. При виконанні самостійної роботи, здобувачам вищої освіти можуть видаватися індивідуальні завдання.

Індивідуальні завдання – одна з форм самостійної роботи здобувача вищої освіти, що передбачає виконання завдання з окремих навчальних дисциплін, визначених робочою навчальною програмою (підготовка реферату, есе, оформлення звітів, аналіз практичних ситуацій, власних досліджень під час підготовки до конференцій). Індивідуальні завдання виконуються здобувачем вищої освіти самостійно. За необхідності, викладач відповідної навчальної дисципліни надає консультації.

11.24. *Реферат* – короткий виклад у письмовому вигляді або у формі публічного виступу змісту наукової праці, результатів вивчення наукової проблеми чи певної тематики навчальної дисципліни, що передбачає виклад

матеріалу на основі рекомендованих джерел інформації та самостійно проведеного дослідження.

11.25. *Есе* – невеликий за обсягом прозовий твір, що має довільну композицію і висловлює індивідуальні думки та враження з конкретного приводу чи питання і не претендує на вичерпне і визначальне трактування теми.

11.26. До видів самостійної роботи здобувачів вищої освіти може відноситися переклад іншомовних текстів (при вивченні іноземних мов), написання статті, її публікація у фахових та інших виданнях, виступи на конференціях.

11.27.. *Практична підготовка* аспірантів здійснюється шляхом проведення практики в наукових установах чи закладах вищої освіти, згідно укладених договорів та відповідно до «Положення про проведення педагогічної (асистентської) практики в Інституті».

Мета, зміст та послідовність проведення практик відображаються в робочій програмі практики. За підсумками практики проводиться семестровий контроль у формі заліку.

11.28. Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль.

Порядок поточного і підсумкового оцінювання знань здобувачів вищої освіти Інституту здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Інституті».

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних занять з метою перевірки рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу, підготовленості здобувача до виконання конкретних завдань та за виконання самостійної роботи.

Критерії оцінювання та засоби діагностики поточного контролю під час навчальних занять вказуються у робочій програмі навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль результатів навчальної здобувачів діяльності здійснюється для оцінювання їх знань, умінь та навичок з певної дисципліни навчального плану і проводиться у формі екзамену чи заліку.

Іспит - форма підсумкового контролю рівня засвоєння аспірантами теоретичного і практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід за білетами, складеними за програмою дисципліни і затвердженими директором Інституту. Метою екзамену є перевірка рівня засвоєння аспірантом програмного матеріалу з усієї дисципліни (чи певної її частини), здатності творчого використання накопичених знань, формувати власне ставлення до проблеми.

Залік - форма підсумкового контролю рівня засвоєння аспірантом навчального матеріалу з окремої дисципліни виключно на підставі результатів поточного контролю рівня знань, умінь та навичок аспірантів з окремої дисципліни.

Загальна підсумкова оцінка вивчення дисципліни з підсумковим контролем у формі іспиту складається як середнє значення поточного та підсумкового контролю, яка фіксується у відомості.

Формою підсумкового контролю виконання аспірантом індивідуального плану роботи є атестація - звітування про фактичний стан виконання запланованих на півріччя у індивідуальному плані роботи аспіранта показників освітньої та наукової діяльності.

Поточна атестація здобувачів вищої освіти щодо результатів виконання індивідуального плану, який передбачає, виконання дослідних робіт та успішне проходження освітньої складової відбувається на засіданні структурного підрозділу, до якого прикріплено аспіранта (за результатами першого півріччя поточного року навчання в аспірантурі), засіданні атестаційної комісії з подальшим затвердженням результатів атестації на засіданні Вченої ради Інституту (за результатами поточного року навчання).

11.29. Право на вибір навчальних дисциплін надається здобувачам вищої освіти 1 року навчання відповідно до «Положення про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця».

11.30. Умовами визнання успішного навчання аспірантів в Інституті передбачено досягнення здобувачем мінімальних пирогових рівнів оцінок за запланованим результатом навчання за відповідною навчальною дисципліною та педагогічною практикою. Мінімальний пороговий рівень оцінки за кожним запланованим результатом навчання для освітнього компонента не може бути нижчим за 60 % від максимально можливої кількості балів.

11.31. Аспірант може бути не допущений до семестрового оцінювання, якщо він під час семестру не досяг мінімального порогового рівня оцінки за всіма результатами навчання освітнього компонента або набрав менше 39 балів.

Рішення про недопущення аспіранта до підсумкового оцінювання приймає викладач, який подає відповідну інформацію у відділ інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури, де відповідальний за видачу відомостей навпроти прізвище здобувача робить запис «не допущений». Аспірант, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, вважається таким, що має

академічну заборгованість.

Якщо аспірант, допущений до семестрового контролю, не з'явився під час сесії внаслідок поважної причини, він зобов'язаний не пізніше наступного дня після семестрового контролю повідомити відділ інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури про причину неявки та в тижневий термін, після отримання відповідної довідки про неявку, подати документальне підтвердження. Директор Інституту, за подання завідувача відділу інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури, продовжує термін складання первинної сесії. У відомість обліку успішності науково-педагогічним працівником вноситься запис – «не з'явився», але за умови відсутності здобувача вищої освіти з поважних причин контрольний захід вважається відтермінованим, а здобувач вищої освіти вважається таким, що не має академічної заборгованості (підсумкової).

Якщо аспірант не з'явився на екзаменаційну сесію без поважних причин, то контрольний захід вважається не складений і у відомості обліку успішності викладачем вноситься запис «не з'явився», що вважається отриманням незадовільної оцінки та наявності академічної заборгованості.

Здобувачам вищої освіти, які одержали під час семестрового контролю незадовільну оцінку FX за ЄКТС або були недопущені, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість (підсумкову) згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості, що розробляється відділом інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури та затверджується директором Інституту. Термін ліквідації підсумкової заборгованості не довше, ніж 2 тижня після початку наступного семестру.

Здобувачі вищої освіти, які одержали під час семестрового контролю оцінку F за ЄКТС, проходять повторне вивчення освітнього компоненту за індивідуальною програмою в строки, встановлені відділом інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури.

12.ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1. Дане Положення затверджується вченою радою Інституту і вводиться в дію наказом директора Інституту.

12.2. Зміни та/або доповнення до цього Положення вносяться у порядку встановленому для його прийняття та вводяться в дію наказом директора.